

การศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและสาเหตุที่บิดา มารดา ทอดทิ้งบุตรของตนให้ผู้สูงอายุดูแล ศึกษาวิธีการดูแลหลานของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งและศึกษา ความทุกข์ความสุขในการดูแลหลานของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ให้ดูแลหลานตามลำพัง จำนวน 12 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วม การบันทึกภาคสนาม และการบันทึกเทป โดยการเก็บข้อมูลจะดำเนินการ หลังจากได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการของโคไลซี (Colaizzi's) ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะของการทอดทิ้งผู้สูงอายุให้ดูแลหลาน ได้แก่ 1) พ่อแม่ ของเด็กที่ทอดทิ้ง ผู้สูงอายุ ไม่ได้ช่วยเหลือด้านการเงินหรือช่วยเหลือแต่เป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก 2) การติดต่อสื่อสารไม่ต่อเนื่องหรือขาดการติดต่อ 3) การกลับมาเยี่ยมผู้สูงอายุและบุตรไม่สม่ำเสมอ หรือไม่กลับมา สาเหตุสำคัญของการทอดทิ้งผู้สูงอายุให้ดูแลหลานคือ ความยากจน ปัญหาครอบครัว และปัญหาสุขภาพจิต

2. วิธีการดูแลหลานของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้ดูแลหลาน เมื่อพ่อแม่ของหลานทอดทิ้ง ไป ผู้สูงอายุบางคนจึงเลี้ยงหลานด้วยนมผงที่ไปรับจากสถานีอนามัย บางคนให้ข้าวบด น้ำข้าว ผสมนมหรือผสมน้ำตาลทราย กลัวยบด เมื่อโตขึ้นจึงเลี้ยงด้วยอาหารทั่วไปที่หาได้ในพื้นที่ เช่น ปลา ไข่ และผัก หรือเพื่อนบ้านแบ่งปันให้ เด็กมีโอกาสเล่นกับเพื่อนบ้าน และได้รับแบ่งปัน ของเล่น ด้านการเจ็บป่วยของเด็กที่เกิดขึ้น เด็กมักเป็นหวัด ไข้สูงจนบางรายชัก ขาดสารอาหาร ภูมิแพ้ และโรคผิวหนังอักเสบ ผู้สูงอายุจะให้การดูแลโดยการเช็ดตัว ซักยาจากร้านขายยา หรือไป รับบริการที่สถานบริการสุขภาพในพื้นที่ เด็กได้รับการอบรมด้านคุณธรรมในเรื่อง การเคารพผู้อื่น การทำความดี เชื้อพังครุ โดยผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้ดูแลหลานอยากให้หลานเป็นเด็กเรียนดี

3. ความทุกข์และความสุขในการดูแลหลานของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง พบว่า ความทุกข์ ที่เกิดขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกาย พบว่าผู้สูงอายุมีปัญหา เกี่ยวกับระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น ข้อเสื่อม ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ปวดหลัง ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะและอื่น ๆ ด้านจิตใจ พบว่าความทุกข์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากความรักที่มีต่อหลาน สงสารหลาน และกังวลว่าถ้าตนตายไปจะไม่มีใครดูแลหลาน ด้านความสุขในการดูแลหลานของผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ผู้ให้ข้อมูลทุกรายให้ข้อมูลตรงกันว่าเป็น ความสุขที่เกิดขึ้นเมื่อได้ดูแลหลาน ได้เห็นหลานเติบโตขึ้น มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ผู้สูงอายุมีความคาดหวัง ให้ลูกของตนกลับมาบ้านเพื่อดูแลตนและบุตรของตน หลานที่ตนดูแลสามารถดูแล ตนเองได้ และคาดหวังให้หลานเป็นคนดี

The objectives of this qualitative research were to study characteristics and causes of neglect the elderly who were caring their grand children, to study methods of caring their grand children, as well as their suffering and happiness affected from caring their grand children and being neglected. The informants were twelve neglected elderly who were caring grand children alone in Sukhothai province. The instruments were in-depth interview form, non participant observation form and cassette tape recorder. The data were collected after they were informed and signed informed consent form. The data were analyzed by means of Colaizzi's method.

The results were as follows ;

1. characteristics of neglected the elderly who were caring their grand children including ; 1.1) The children's parent fail to support the neglected elderly a some of money or support only a very small amount of money or non support ; 2) There were inconsistencies in contacts, communication and visits or none ; 3) The causes of neglect the elderly were poverty, family problems and drug abuses of the grand children parents.

2. Grand children rearing performed by the neglected elderly. After their grand children's parent went away, some neglected elderly fed their grand children a bottle of milk or a bottle of rice water with sugar, mash rice with salt or with banana. When the grand children grown up, they were fed ordinary foods such as

fishes, egg, and vegetables that easily collected nearby home or given by their neighbours. The grand children were shared toys and played with their playmates nearby houses. Health problems among the grand children including fever, convulsion, malnutrition, allergy and intestinal disturbance. The sick grand children were cared by having tapid sponge, having medicine from drug store or went to local health institutions. Socialization the grand children received from their grand parent including respected others, good deeds and obeyed their teachers. The neglected elderlies expected that their grand children will have a good learning results.

3. Suffering and happiness of the neglected elderlies affected from caring their grand children. Suffering of the neglected elderlies were physical and mental suffering. Physical suffering including bone and muscle pain, and other chronic diseases such as arthritis, hypertension, diabetes mellitus back pain, arrhythmia, ect.. The causes of mental sufferings of the neglected elderlies affected from feeling of love, affection and pity their grand children so they worried that if they were died, none of the people their grand children can depended on. Their happiness due to their opportunities to look after their grand children, presenting of their grand children, wating to see their grand children grow up and having good health. The neglected elderlies expectation were return of their children, being look after from their grand children, their grand children can take care themselves, and hope that their grand children will be the good citizens.